

ویژه نامه مجله ایرانی اخلاق و تاریخ پزشکی ایران، سال ۱۴۰۳ یازدهمین کنگره سالیانه اخلاق و پزشکی ایران و هشتمین کنگره اخلاق پرستاری ایران

ارائه پوستر

تأثیر آموزش هوش معنوی بر شایستگی مراقبت معنوی پرستاران در مراقبت از بیمار: مطالعه‌ای مروری

مینا کفاش محمدجانی^۱، ماندانا کاظمی^۱، فاطمه محبوب بشری^{۱*}

چکیده

هوش معنوی به مجموعه‌ای از توانایی‌ها برای استفاده از منابع دینی و معنوی اطلاق می‌شود و نقشی مهم در ارائه مراقبت‌های پرستاری باکیفیت به بیماران دارد. هدف این پژوهش، بررسی تأثیر آموزش هوش معنوی بر شایستگی پرستاران در مراقبت از بیماران است. در این مطالعه مروری، کلیدواژه‌های فارسی و انگلیسی معنویت، هوش معنوی، مراقبت معنوی و پرستاری، بین سال‌های ۲۰۱۷ تا ۲۰۲۳ در پایگاه‌های اطلاعاتی Google Scholar, Scopus, PubMed, SID جست‌وجو شدند. در این جست‌وجو، متن کامل ۲۱ مقاله، به زبان انگلیسی و فارسی انتخاب و تجزیه و تحلیل شدند. نتایج بررسی‌ها نشان داد، مراقبت معنوی ۴۵ درصد از پرستاران بررسی‌شده، در سطح زیر متوسط قرار دارد. اکثر مطالعات، ارتباطی معنادار بین هوش معنوی و شایستگی پرستاری در ارائه مراقبت معنوی گزارش کرده‌اند. هوش معنوی باعث تقویت باورها و شخصیت پرستاران و میل به رشد و یادگیری و بهبود کیفیت مراقبت‌های پرستاری می‌شود؛ همچنین، جنسیت مرد، محل سکونت و التزام به دین، شایستگی پرستاران را در ارائه مراقبت معنوی پیش‌بینی کرد. مطالعات نشان داده است، فرد در زمان بیماری و بستری‌شدن در بیمارستان و نیاز به مراقبت معنوی پرستاران، به بُعد معنوی خود توجه بیشتری دارد؛ بنابراین، مراقبت معنوی بخشی از مراقبت پرستاری کل‌نگر است. بر اساس مطالعه حاضر می‌توان نتیجه گرفت، در مراقبت‌های پرستاری چالش‌های اخلاقی وجود دارد و برخی پرستاران، به موضوع معنویت در مراقبت‌های خود توجه کافی ندارند؛ از این رو، ارتقاء معنویت در مراقبت‌های پرستاری به دلیل اهمیت آن در حرفه پرستاری که از طریق آموزش هوش معنوی بایستی انجام شود ضروری به نظر می‌رسد.

واژگان کلیدی: پرستاران، رفتار مراقبتی، شایستگی، هوش معنوی.

تاریخ انتشار: ۱۴۰۴/۱۰/۰۹

۱. دانشگاه علوم پزشکی گیلان، بیمارستان شهید بهشتی انزلی.

نویسنده مسئول:

Email: fatemeh.mahbobb@gmail.com

مجله سالیانه
اخلاق پزشکی و پرستاری ایران

Iranian Journal of Medical Ethics and History of Medicine, 2025, Vol. 17, Supplement 11th Annual Iranian Congress of Medical Ethics and 8th Nursing Ethics Congress

Poster Presentation

The Effect of Spiritual Intelligence Training on Nurses' Spiritual Care Competency in Patient Care: A Review Study

Mina Kafash Mohammadjani¹, Mandana Kazemi¹, Fatemeh Mahboob Bashari*¹

Published: 30 December 2025

1. Gilan University of Medical Sciences, Shahid Beheshti Anzali Hospital.

*Corresponding Author

Email: fatemeh.mahbobb@gmail.com

Abstract

Spiritual intelligence, defined as the capacity to effectively utilize religious and spiritual resources, plays a crucial role in providing high-quality nursing care. This study aimed to investigate the effect of spiritual intelligence training on nurses' competency in caring for patients. This review study utilized a comprehensive search strategy, including Persian and English keywords (Spirituality, Spiritual Intelligence, Spiritual Care, and Nursing) within the PubMed, Scopus, Google Scholar, and SID databases, covering the period from 2017 to 2023. A total of 21 full-text articles (in English and Persian) were selected and analyzed. The findings revealed that 45% of the nurses assessed exhibited below-average levels of spiritual care competency. Most studies demonstrated a significant positive correlation between spiritual intelligence and nurses' competence in providing spiritual care. Spiritual intelligence fostered the development of nurses' beliefs, personality traits, and a strong desire for personal and professional growth, ultimately enhancing the quality of nursing care. Furthermore, male gender, place of residence, and religious adherence emerged as predictors of nurses' spiritual care competency. Studies consistently highlighted the increased importance of spiritual dimensions during illness and hospitalization, emphasizing the critical need for nurses to provide comprehensive spiritual care. Based on this review, it is evident that ethical challenges exist within nursing care, and some nurses may not adequately address the spiritual needs of their patients. Therefore, promoting spirituality in nursing care through spiritual intelligence training is essential to enhance the quality of nursing practice.

Keywords: Competence, Nurses, Spiritual intelligence, Caring behavior.

